

Més enllà de l'urbà: la cultura també es juga als territoris no urbans

Published by [Interacció](#) [1] on 14/07/2020 - 11:10 | Last modification: 14/08/2026 - 08:09

Publicat el 2020 per Culture Action Europe, European Network of Cultural Centres, IETM i Trans Europe Halles

La cultura continua pensant-se massa sovint des de les ciutats. Aquest és el punt de partida de *Beyond the urban*, un policy paper que reclama incorporar les àrees rurals, remotes, muntanyoses, insulars i perifèriques al centre de les polítiques culturals europees. El document assenyala que aquests territoris representen el 80 % del territori de la Unió Europea i acullen el 57 % de la seva població.

El text qüestiona una mirada que redueix la cultura dels territoris no urbans al patrimoni material, el paisatge, el turisme o els seus possibles impactes econòmics. Aquesta perspectiva deixa en segon pla les pràctiques culturals vives, l'art contemporani i les formes d'innovació social que s'hi desenvolupen. Els autors defensen que la cultura pot contribuir a la cohesió social, la participació ciutadana i la construcció de noves narratives en territoris afectats per l'aïllament, la despoblació i la pèrdua de serveis. També atribueixen als entorns rurals un possible paper com a laboratoris d'experimentació davant els reptes ambientals, socials i econòmics contemporanis.

les pràctiques culturals contemporànies poden contribuir a reconnectar comunitats, territoris i entorns naturals.

La diagnosi és contundent. El document identifica una concepció massa estreta de la cultura i una visió estereotipada de la ruralitat, sovint idealitzada o associada al declivi. També assenyala la instrumentalització de l'art com a resposta a problemes territorials, la insuficiència de recursos, les dificultats de mobilitat i connexió, la manca d'educació artística de qualitat i unes polítiques de planificació territorial poc sensibles a les especificitats d'aquests espais.

Les propostes parteixen d'un canvi de marc. No es tracta simplement de portar més cultura a les zones rurals, sinó d'integrar la cultura en les polítiques que afecten aquests territoris i d'adaptar les polítiques culturals a les

seves condicions. El document reclama més temps i recursos per als processos culturals, suport a les xarxes permanents, mobilitat adaptada, petites subvencions directes, formació, educació artística i aliances entre cultura, ciència i altres àmbits. També proposa reinterpretar el patrimoni a partir de les pràctiques de les persones i de la cultura viva.

L'interès del document es troba sobretot en el desplaçament de la mirada: els territoris no urbans no són només espais amb dèficits culturals que cal compensar. Són contextos amb pràctiques, coneixements i capacitats pròpies que les polítiques culturals han d'aprendre a reconèixer i sostenir. La proposta també deixa una qüestió oberta: si la cultura no ha de ser instrumentalitzada com una eina per resoldre els problemes territorials, caldrà precisar millor què significa incorporar-la transversalment a aquestes polítiques sense tornar-la a convertir en un instrument al servei d'altres finalitats.

Referència

Culture Action Europe, European Network of Cultural Centres, IETM, & Trans Europe Halles. (2020). *Beyond the urban: Contemporary arts and culture in non-urban areas as keys to a sustainable and cohesive Europe*. Brussels.

[Text complet \(pdf\)](#) [2]

Categories: Informe

Categories: Informes i documents

Tags: petits municipis

Tags: desenvolupament territorial

Tags: cultura i sostenibilitat

Tags: arts i creació

Tags: participació cultural

- [3]

Source URL: <https://interaccio.diba.cat/en/blogs/2020/territoris-no-urbans>

Links:

[1] <https://interaccio.diba.cat/en/members/interaccio>

[2] https://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/beyond_the_urban.pdf

[3] <https://interaccio.diba.cat/node/8296>